Post-trade made easy

Eduskunta
Verojaosto

HE282/2018vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Helsinki, 29.1.2019

**Euroclear Finlandin kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

Euroclear Finland Oy (jäljempänä ”Euroclear Finland”) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto aiheesta ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

## 1. Yksinkertaisesta menettelystä luopuminen

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi nykyisestä lähdeverolain mukaisesta yksinkertaistetusta menettelystä.

Yksinkertaistetun menettelyn käyttöönottoa perusteltiin aikanaan mm. suomalaisten pääomamarkkinoiden toimivuuden ja kilpailukyvyn turvaamisella ja luotettavan lähdeveron perintäjärjestelmän aikaansaamisella. Nykyinen yksinkertaistettu menettely on mahdollistanut laajalti lopullisen lähdeveroprosentin käyttämistä suureen osaan osingonmaksuista, koska säilyttäjät ovat voineet jaotella asiakkaansa veromaajakaumaa hyväksikäyttäen siten, että eri verosopimusvaltioiden loppusaajien omistukset ovat aina yhden sovellettavan veroprosentin kohteena.

Nykyisestä yksinkertaistetusta menettelystä luopumisen johdosta on mahdollista, että edellä kuvatut hyödyt menetetään ja riskinä on siirtyminen verojen pidättä-

Euroclear Finland Oy
Urho Kekkosen katu 5C
00100 Helsinki, Finland
Tel. +358 (0)20 770 6000
www.euroclear.com

Euroclear Finland Oy is incorporated in Finland (Company n° 654 686) (business identity code 1061446-0), with registered mailing address at PO Box 1110, 00101 Helsinki, Finland

miseen entistä useammin väärillä veroprosenteilla (kuten tässä lausunnossa jäljempänä tarkemmin kuvataan), mikä ei tue esityksen tavoitetta verotuksen oikeellisuudesta, eikä ole omiaan lisäämään Suomen pääomamarkkinoiden houkuttelevuutta kilpailtaessa kansainvälisistä pääomista. Tältä osin näkemyksemme mukaan yksinkertaisesta menettelystä ei tulisi luopua, vaan verotuksen oikeellisuus tulisi varmistaa muilla keinoin, kuten hyödyntäen verovalvonnassa käytössä olevaa loppusaajia koskevia yksittäisiä tietopyyntöjä, joiden avulla on mahdollista puuttua epäiltyihin väärinkäytöksiin.

## 2. Säilyttäjien rekisteröityminen ja vuositietojen antaminen

Lähdeveron periminen ennen maksun toteuttamista on kansainvälisesti tehokas tapa ja toteuttaa sekä liikkeeseenlaskijoiden että verotuksen näkökulmasta mahdollisimman oikean lopputuloksen. Mallin toimivuuteen on suurelta osin vaikuttanut jousto, jonka yksinkertaistettu menettely on tuonut liikkeeseenlaskijoille ja säilyttäjille.

### *2.1 Loppuasiakasta lähinnä olevan säilyttäjän rekisteröityminen*

Esityksen mukaan loppuasiakasta lähinnä olevan säilyttäjän tulee rekisteröityä Verohallinnon ylläpitämään rekisteriin. Esityksen yhteydessä on tosin mainittu, että tavoite olisi kaikkien säilytysketjun säilyttäjien rekisteröityminen.

Käytännössä voidaan kuitenkin olettaa, että kaikki säilytysketjun toimijat (varsinkaan pitkissä ketjuissa maantieteellisesti kaukaisissa paikoissa sijaitsevat loppusijoittajaa lähimpänä olevat säilyttäjät) eivät tule rekisteröitymään siten kuin esityksessä edellytetään. Pienemmillä ja säilytysketjussa kaukaisemmilla toimijoilla on rajoitettu mahdollisuus hallinnoida erilaisista ilmoittautumismenettelyistä koituvia velvollisuuksia, erityisesti mikäli heillä on vähäinen määrä suomalaisiin osakkeisiin sijoittavia asiakkaita, jolloin velvoitteiden noudattamisesta aiheutuvia

kustannuksia ei saada katetuksi. Tällöin näillä säilyttäjillä ei ole kannustinta rekisteröityä.

*2.2 Säilytysketjussa oleva (rekisteröitynyt) säilyttäjä*

Säilytysketjussa toimiva rekisteröitynyt säilyttäjä vastaisi omien loppusaaja-asiakkaidensa veroista ja niistä rekisteröitymättömän alisäilyttäjänsä asiakkaiden veroista, joista se suostuu ottamaan vastuun. Mikäli tämä taho ei suostu kantamaan riskiä, tulee sen ilmoittaa perittäväksi 35 prosentin lähdevero. Esityksen mukaan reksiteröidylle säilyttäjälle asetetaan vastuu väärin perityistä veroista ja raportoinnista.

Esityksessä ei toisaalta oteta selkeästi kantaa tilanteisiin, jossa säilytysketjussa keskellä on useampi rekisteröimätön säilyttäjä, joiden takaa rekisteröityneet säilyttäjät toimittavat tiedot. Tällöin on hyvin todennäköistä, että säilyttäjä ei ota vapaaehtoisesti vastuuta allaan olevan rekisteröimättömän alisäilyttäjän tiedoista ja ilmoittaisi täten varmuuden vuoksi 35% lähdeveron perittäväksi. Tämä johtaisi alisäilyttäjän ohjeistamaan asiakkaitaan hakemaan liikaa perityt lähdeverot palautusmenettelyssä.

Liikaa pidätettyjen verojen takaisin hakeminen ei ole monelle sijoittajalle mahdollista prosessiin liittyvien kustannusten muodostuessa merkittäväksi pienehköihin osinkotuloihin nähden. Tältä osin esityksen tavoitteena oleva verotuksen oikeellisuus ja lähdeverojen perimistä koskevan prosessin rationalisointi sekä oikeusvarmuuden lisääminen kaikille osapuolille saattaa muodostua haasteeksi.

*2.3 Vuositietojen antaminen*

Rekisteröityneiden säilyttäjien tulisi ilmoittaa asiakkaanaan olevan osingon saajan tiedot vuosi-ilmoitusta varten joko suoraan Verohallinnolle tai liikkeeseenlaskijalle, joka toimittaa tiedot edelleen Verohallinnolle. Vuosi-ilmoittaminen Verohallinnolle tapahtuisi OECD:n TRACE – rakennelmaa muistuttavalla tavalla. Jokaisella säilytyslaitoksella on kuitenkin omat tietojärjestelmänsä ja omat standardoimattomat

asiakastietonsa, eivätkä nämä järjestelmät välttämättä ole yhteydessä toisiinsa millään tavalla. Tietojen kerääminen on käytännössä pitkälti manuaalista työtä, joka vaatii omistusketjujen pituudesta ja laajuudesta johtuen huomattavan määrän henkilöresursseja jokaisella säilytysketjun portaalla.

Tällä hetkellä tiedot osinkojen lopullisista saajista kerätään kattavasti niiden osinkojen osalta, joihin sovelletaan lähteellä 0-14% veroa, mutta tiedot toimitetaan ilman määrämuotoa säilytysketjua pitkin osingonmaksajalle. Ehdotus laajentaisi loppusaajatietojen keräämisen kaikkiin osingon loppusaajiin, sekä myös asettaisi säilyttäjille velvollisuuden raportoida tiedot määrämuodossa Verohallinnolle. Ehdotettu vuosiraportointivelvollisuus todennäköisesti vähentäisi edelleen ulkomaisten säilyttäjien kiinnostusta rekisteröityä säilyttäjärekisteriin.

Lisäksi pitäisimme tarpeellisena korostaa esityksessä sitä, että tieto maksetuista osingoista tulisi aina toimittaa säilytysketjua pitkin maksajalle, sillä muutoin maksaja ei voi riittävällä varmuudella varmistua siitä, mitkä mahdolliset tiedot on raportoitu, vaan joutuu raportoimaan tiedot kaikista maksamistaan osingoista varmuuden vuoksi. Lisäksi maksajalla säilynee myös vuosi-ilmoittamisvelvollisuus, jonka täyttäminen edellyttää sitä, että maksaja saa myös tulevaisuudessa tarvittavat tiedot nykyisessä laajuudessaan.

## 3. Esityksen vaikutuksista

Arviomme mukaan useampi loppusaajaa lähinnä oleva säilyttäjä ei tulisi rekisteröitymään Verohallinnon ylläpitämään säilyttäjärekisteriin, eivätkä kaikki rekisteröityneet säilyttäjät tule vastaamaan alisäilyttäjiensä tietojen oikeellisuudesta. Tämä tulisi arviomme mukaan lisäämään maksunjälkeisten verokorjausten määrää, jolloin lähteellä toteutettavan veronpidätyksen täsmällisyys kärsisi.. Tämä johtaisi todennäköisesti entistä suurempaan määrään maksun jälkeen tehtäviin verokorjauksiin. Tämän seurauksena oletamme maksuvuoden aikana tapahtuvien verokorjauspyyntöjen määrän kasvavan nykyisestä. Vastaavasti oletamme maksuvuoden jälkeisten verokorjausten määrän myös lisääntyvän – samoista syistä.

## 4. Jatkovalmistelu

Hallituksen esityksessä mainitut muutokset ovat merkittäviä ja niillä on monia vaikutuksia pääomamarkkinoiden toimintaan. Esityksessä olisi tarpeen arvioida huolellisesti ehdotettujen muutosten käytännön vaikutus. Lisäksi näkemyksemme mukaan olisi tarpeen arvioida miten muutokset voidaan toteuttaa siten, että kaikille toimijoille jää todellinen mahdollisuus täyttää niihin kohdistuvat velvoitteet.

Tämän johdosta toivoisimme, että esityksen jatkon suhteen tehtäisiin laajapohjainen valmistelu, johon otettaisiin mukaan keskeiset toimialan toimijat sen varmistamiseksi, että esityksen tavoitteet pystyttäisiin saamaan aikaan mahdollisimman tehokkaasti. Toimeenpanoon tulisi ryhtyä vasta siinä vaiheessa, kun on esitety muutokset ja niiden konkreettiset vaikutukset ovat selvitetty riittävällä käytännön tasolla.

## 5. Lisätiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa Juha Sarin (juha.sarin@euroclear.eu).

Kunnioittavasti,

Euroclear Finland Oy